

อาจารย์ป่วย อังภากรณ์ ชี้แจงกรณีถูกกล่าวหา ว่าเป็นคอมมิวนิสต์*



เนื้อหาทั้งหมดใน OpenBase ถูกเผยแพร่ภายใต้สัญญาอนุญาต Creative Commons Attribution-Noncommercial-Share Alike BY NC SA 3.0 Unported License ท่านสามารถนำเนื้อหาทุกชิ้นไปใช้และเผยแพร่ต่อได้ โดยต้องอ้างอิงแหล่งที่มา ห้ามนำไปใช้เพื่อการค้า และต้องใช้สัญญาอนุญาตชนิดเดียวกันนี้เมื่อเผยแพร่งานที่ดัดแปลง เว้นแต่จะระบุเป็นอย่างอื่น

อธิการบดี : ท่านเพื่อนอาจารย์ ข้าราชการ และนักศึกษาตลอดจนสื่อมวลชนที่เชิญมาในวันนี้ เพื่อความแจ่มแจ้งในการประชุมในวันนี้ ทางมหาวิทยาลัยจะไม่มีการสอนระหว่างเวลา ๑๖-๑๘ นาฬิกา เพราะฉะนั้นอาจารย์หรือนักศึกษาที่ต้องไปสอนหรือไปเรียนในช่วง ๑๗ นาฬิกา ก็ขอความกรุณาให้หยุด เรื่องที่ผมตั้งใจจะมาพูดในวันนี้เป็นเรื่องที่ใครจะปรับทุกข์ซึ่งกันและกัน มีเรื่องสองสามเรื่องซึ่งน่าจะแสดงออกให้เห็นที่ชัดเจนตามประสาของคนที่อยู่ด้วยกันในสถาบันเดียวกันนี้ ผมจึงเห็นเป็นเรื่องที่น่าจะนำเอามาพูดในโอกาสอันควร

เรื่องที่ ๑ ก็คือตามที่ไบปิลิวและข่าวในหน้าหนังสือพิมพ์พาดพิงถึงผู้บริหารมหาวิทยาลัยนี้ ทำให้เข้าใจไปได้ว่าสถาบันนี้ในเมื่อมีผู้บริหารอย่างนี้ คงจะเป็นสถาบันที่เป็นที่รังเกียจ เพราะฉะนั้นเรื่องนี้ผมจะมาพูดในเบื้องต้น ในการที่จะพูดนี้เราไม่จำเป็นต้องติเตียนใคร เราต้องการที่จะปรับความเข้าใจในหมู่ผู้ที่อยู่ในสถาบันเดียวกัน เพื่อความเข้าใจซึ่งกันและกันดีขึ้น

แล้วจะได้ตั้งใจทำงานในด้านวิชาการและด้านบริหารได้ตลอดรอดฝั่ง

เรื่องที่ ๒ ผมอยากจะพูดให้นักศึกษาฟัง ซึ่งมีนักศึกษาหลายคนและอาจารย์หลายคนสงสัยกันว่า ผมไปต่างประเทศบ่อยๆ และไปที่ใดเกิดเรื่องที่ธรรมศาสตร์ทุกทีนั้น เป็นการจงใจหรือว่ามีประโยชน์หรือมีโทษประการใด

เรื่องที่ ๓ ที่ผมอยากจะพูดให้นักศึกษาฟังก็คือ เรื่องความปลอดภัยแก่ชีวิต ร่างกาย และทรัพย์สินของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์นี้ ซึ่งเป็นเรื่องสำคัญมากพอสมควร

ผมจะเริ่มด้วยเรื่องที่ ๑ ก่อน ท่านอาจารย์ ข้าราชการ และนักศึกษาทุกท่านก็คงจะทราบแล้วว่าเหตุที่เกิดขึ้นเมื่อเดือนธันวาคม ระหว่างที่ผมไปต่างประเทศนั้น มีอย่างไรบ้าง เมื่อเดือนพฤศจิกายน ก่อนที่ผมจะเดินทางไปต่างประเทศ ผมได้เชิญอาจารย์ ข้าราชการ และผู้แทนนักศึกษา เข้าร่วมประชุม เพื่อชี้แจงให้เห็นว่าเราจะแก้โครงสร้างใหม่ ปรับปรุงโครงสร้างใหม่

*ถอดเทปมาจากคำชี้แจงของอาจารย์ป่วย อังภากรณ์ เมื่อวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๑๙ ขณะดำรงตำแหน่งอธิการบดีมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ซึ่งในช่วงเวลานั้นอาจารย์ป่วยถูกใส่ร้ายป้ายสีว่าฝักใฝ่ในลัทธิคอมมิวนิสต์และไม่ประสงค์ต่อบ้านเมือง เท่าที่ทราบ คำชี้แจงนี้ยังไม่เคยตีพิมพ์เผยแพร่มาก่อนบรรณาธิการ

ทั้งในด้านการปกครองมหาวิทยาลัยและทางด้านวิชาการซึ่งเป็นเรื่องที่ยืดเยื้อมาเป็นเวลาหลายปีแล้ว แต่เรายังไม่ได้ตัดสินใจกันเสียที ผมก็นำเรื่องเข้ามาสู่ที่ประชุมโดยที่ได้ผ่านขั้นตอนการพิจารณาสภาอาจารย์ กรรมการที่ปรึกษาทางวิชาการ กรรมการที่ปรึกษาทางฝ่ายพัฒนาและวางแผนแล้ว ในเมื่อมีความเห็นขัดกัน ความเห็นของผมก็จำเป็นต้องออกมาเพื่อที่จะได้ตัดสินใจว่าควรจะเป็นอย่างไร ขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนตามระบบประชาธิปไตย เพราะเหตุว่าเราอยู่ด้วยกัน จะเปลี่ยนแปลงในโครงสร้าง ในรูปแบบ เราก็จำเป็นต้องปรึกษากัน ในการประชุมคราวนั้นผมได้ย้ากับอาจารย์ นักศึกษา และข้าราชการ จูกรการว่า ถ้าหากว่ายังมีความเห็นอย่างไร ถึงแม้ที่ขัดกับผม หรือสนับสนุนผม ก็ขอให้นำเอามาพิจารณาภายหลัง ซึ่งในขณะนั้นผมก็กำลังพิจารณาอยู่ เมื่อเสร็จแล้วอาจจะพิจารณาในแง่ที่ว่าอาจจะประชุมอีกหนหนึ่ง เพื่อชี้แจงบางข้อให้แจ่มแจ้ง และความเห็นของอาจารย์ ข้าราชการ จูกรการ นักศึกษา ที่ส่งมาให้ผมนั้น ผมก็ต้องพิจารณาดูว่า ถ้าดีมีเหตุผลผมก็จะรับแก้ของ ผม แต่ถ้าผมไม่เห็นด้วย ผมก็ต้องแสดงเหตุผลว่าเพราะเหตุใดผมจึงไม่เห็นด้วย ในการที่จะประชุมกันอย่างนี้ ก็ถือว่าเป็นการประชุมเหมือนคนที่อยู่ในครอบครัวเดียวกันว่าเราควรจะทำอย่างไร แต่อย่างไรก็ตาม เรื่องก็ไปล่วงรู้ถึงคนภายนอก ในวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๑๔ หนังสือพิมพ์สยามมิตร ฉบับวันที่ ๘ ธันวาคม ก็ลงข่าวในหน้า ๑ พาดหัวข่าวว่า “ดร. ป่วย ไขหลังนักศึกษา เปลี่ยนมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์เป็นคอมมูน” ผมไม่จำเป็นต้องบอกว่าคอมมูนนี้มันดีหรือไม่ดี คนที่ไปเมืองจีนมา รวมทั้งรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรี ก็ชมเชยคอมมูนของคนจีน แต่ข้อนั้นไม่ได้เป็นประเด็น ประเด็นอยู่ที่ว่าเราไม่ได้ตั้งใจจะเป็นคอมมูน แล้วก็ดูตามโครงสร้างนั้นจะเห็นได้ว่าไม่ใช่เป็นคอมมูน ในหนังสือพิมพ์ สยามมิตรดังกล่าวนั้นก็ได้ลงข่าวคลาดเคลื่อนอยู่หลายประการ ผมไม่นำมาอ่าน แต่ว่าที่แสดงเจตนาของผู้ที่เขียนนั้นก็คือ ตอนสุดท้ายที่บอกว่า “ดอกเตอร์ป่วยเป็นอธิการบดี ตำแหน่งเป็นศาสตราจารย์ เคยเป็นผู้ว่าการธนาคารชาติ มีภรรยา เป็นสตรีชาวอังกฤษแบบเดียวกับพันเอก สมคิด ศรีสังคม สำหรับดอกเตอร์ป่วยเองนั้นมีชื่อที่เรียกกันในประเทศคอมมิวนิสต์ หวง เผ่ย เขียน เป็นภาษาจีนกลางหรือภาษาก๊กฮื้อ แต่ชื่อเดิมของดอกเตอร์ป่วยซึ่งเป็นจีนนั้นให้ภาษาแต่จิวว่า อี้ง ปวย เกียม” ก็ความจริงเรื่องเช่นนี้ไม่ใช่เรื่องแปลกประหลาดอะไร เพียงผม

เป็นจีน เพียงผมก็ให้ชื่อเป็นจีน แล้วจะอ่านในประเทศคอมมิวนิสต์ หรือในประเทศใดที่มันไม่ใช่คอมมิวนิสต์มันก็ต้องอ่านว่า หวง เผ่ย เขียน แต่ว่าอย่างไรก็ตามแสดงว่าเจตนาของผู้เขียนนั้นก็ต้องการที่จะแสดงอะไรบางอย่าง เรื่องนี้รองอธิการบดีซึ่งรักษาการในตำแหน่งอยู่ในขณะนั้นคือ อาจารย์นงเยาว์ ชัยเสรี ได้มีหนังสือชี้แจงให้ฟังว่า โครงสร้างที่เรากำลังพิจารณานั้นมันไม่ใช่คอมมูนและโครงสร้างมีอย่างไรบ้าง และที่ชี้แจงจนกระทั่งตลอดไปถึงสาเหตุที่เราพยายามที่จะเปลี่ยนโครงสร้างต่าง ๆ นั้น ก็สืบเนื่องมาหลายปีแล้ว อธิการบดีล่วงพ้นมาสามอธิการบดีแล้ว ถ้าจะรวมผู้รักษาการในตำแหน่งอธิการบดีก็ได้แก่ทำ อธิการบดี มันไม่ใช่เป็นเรื่องใหม่ของเรา ท่านอาจารย์นงเยาว์ ท่านก็ชี้แจงให้หนังสือพิมพ์และนักศึกษา อาจารย์ และคนทั่วไปทราบ อาจารย์นงเยาว์ก็เลยถูกหนังสือพิมพ์ สยามมิตร ในวาระต่อไปเปิดเผยว่า เกิดความโมโหถึงกับเกรี้ยวกราดอะไรต่าง ๆ สำหรับผมเองเกิดมายังไม่เคยเห็นอาจารย์นงเยาว์โมโหเลย อยากจะดูเหมือนกัน นั่นก็เป็นเรื่องที่เรียบร้อยกันมาเป็นระยะหนึ่ง

ต่อมาในวันที่ ๒๒ มกราคม ศกนี้ ได้มีการแจกใบปลิว แลกเปลี่ยน ฉบับที่ ๑ แต่ไม่ลงชื่อมาจากใคร เพียงแต่ได้มีการเปิดโปงแผนอุบายของสุนักรับใช้จักรวรรดินิยมคอมมิวนิสต์ ในแถลงการณ์นั้นปรากฏว่าแผนการของพวกสุนักรับใช้คอมมิวนิสต์ซึ่งได้ประชุมวางแผนกัน ณ สถานที่แห่งหนึ่งย่านชานกรุงฯ มีย่อ ๆ ดังนี้ คือ “พวกมันและหน้าม้ารับจ้างของมันจำนวนหนึ่งจะจัดการชุมนุมที่ท้องสนามหลวงในวันศุกร์ที่ ๒๓ นี้ และอ้างว่าเป็นตัวแทนประชาชนตามแบบฉบับการแอบอ้างของพวกมัน พวกมันจะดำเนินการอภิปรายเรียกร้องต่าง ๆ ในนามของสภาประชาชนที่พวกมันจัดตั้งกันขึ้นอย่างเถื่อน ๆ โดยที่ประชาชนเรา ๆ ท่าน ๆ ไม่ได้รับรู้หรือยอมรับแต่ประการใดตามแผนของมัน เมื่อพวกก่อวณเมืองทั้งหลายได้พูดไฮด์ปาร์กปลุกเร้าประชาชนไทยมุงได้จำนวนมากพอแล้ว เกิดอารมณ์ฮึดฮัดแล้ว พวกมันก็จะพาประชาชนเดินขบวนไปยังพระราชวังสวนจิตรลดา แล้วยื่นฎีกาถวายในหลวง ความจริงคนที่เขียนก็ไม่ทราบว่าเป็นหลวงท่านไม่ได้อยู่จิตรลดา ท่านอยู่เชียงใหม่ ให้โปรดเกล้าฯ ปลดคณะรัฐบาลรักษาการชุดปัจจุบันนี้ และแต่งตั้งให้นายป่วย อี้งภากรณ์ เป็นนายกรัฐมนตรีรักษาการคนใหม่ โดยมีบุคคลร่วมคณะรัฐมนตรี คือ พันเอก สมคิด ศรีสังคม นายแคล้ว นรปติ นายไขแสง สุกใส นายเสน่ห์ จามริก นาย

รวัช มกรพงศ์ นายแพทย์กระแสร์ ชนะวงศ์ นายปราโมทย์ นาคทรพร และบุคคลในพวกมันอีกหลายคน” ในตอนท้ายของแถลงการณ์ฉบับที่ ๑ นี้ เขาก็วิงวอนว่าอย่าไปหลงเชื่อคำโฆษณาเลย แล้วก็อย่าสนใจกันเป็นไทยมุงกับการชุมนุมของพวกมันที่ห้องสนามหลวงในวันที่ ๒๓ มกราคม คณนี้ หนังสือพิมพ์ *สยามนิคร* ลงพาดหัวว่า “ฝ่ายซ้ายปลุกระดมขึ้นแตกหัก เดินขบวนปลดรัฐบาลรักษาการ ตั้งปวยเป็นนายกรัฐมนตรี” กลุ่มฝ่ายซ้ายเริ่มแผนปลุกระดมมวลชนขึ้นแตกหัก และที่พูดอะไรทั้งหมดก็ตรงกับไบปลิวที่ไม่มีผู้ลงชื่อ แล้วก็นักข่าวของ *สยามนิคร* ก็ไม่ลงชื่อเช่นกัน แต่ใจความเหมือนกับที่ผมได้อ่านเมื่อกันี้ ประจวบกับความจริงถ้าพูดไปแล้วผมไม่เคยรู้ด้วยซ้ำว่าเขามีการประชุมกันที่สนามหลวงเพื่อเปิดสภาประชาชน ใครจะเป็นคนจัดผมก็ไม่วู้ด้วยความเชื่อของผม ในวันที่ ๒๓ ซึ่งเป็นวันที่จะเดินขบวนไปตั้งผมเป็นนายกรัฐมนตรี ตามกำหนดของผมจะต้องไปประชุมที่สิงคโปร์ ผมก็ไปประชุมที่สิงคโปร์ ตามกำหนดผมก็จะกลับมาในวันที่ ๒๗ ในวันอังคาร และได้กลับมาตามกำหนด เมื่อก่อนที่จะเดินทางก็ได้ทราบจากเพื่อนฝูงว่า *สยามนิคร* ลงหนังสือพิมพ์อย่างนี้ ผมก็เลยนึกในขั้นแรกว่าถ้ามาสิงคโปร์เสียก็จะได้ว่าที่เขาลงมานั้นมันไม่ถูกต้อง แต่ไปถึงสิงคโปร์ผมมานึกขึ้นมาได้และก็ยังได้พูดกับเพื่อนฝูงที่เป็นคนไทยด้วยกัน บอกว่า “เอ ประเดี่ยวเขาจะนึกว่าที่เขาลงข่าวนั้นเลยทำให้ผมเปิดมาที่สิงคโปร์ ไม่กล้าสู้หน้า” แล้วเหตุการณ์ก็เป็นเช่นนั้นจริง ๆ คือในวันที่ ๒๔ มกราคม มีการแจกไบปลิวแถลงการณ์ฉบับที่ ๒ ต่อต้านแผนอุบายชั่วชาติชั่วของสมุนจักรวรรดินิยมคอมมิวนิสต์ ไบปลิวฉบับนี้ลงชื่อ “ศูนย์ปฏิบัติการประชาชนแห่งประเทศไทย” อยู่ข้างท้าย มีสองหน้า ในนั้นก็บอกว่าในการที่เขาเปิดโปงแผนนี้ก็เลยไม่มีใครไปประชุมที่สนามหลวงในวันที่ ๒๓ แล้วก็เลยไม่มีการประชุมอย่างนี้ภาษาอังกฤษเขาเรียกว่า give a dog a bad name and hang it คือหมายความว่าตั้งชื่อหมาให้มันชั่ว ๆ ไว้ แล้วก็เอาจับไปแขวนคอ คือ ฤษัข่าวขึ้นมาแล้วอ้างว่าข้าพเจ้าทำอย่างนี้ แล้วก็เลยไม่มีการประชุม ซึ่งแท้ที่จริงก็ไม่มีใครคิดจะประชุมกันอยู่ในวันที่ ๒๓ ผมมาเจอทีหลังว่าสภาประชาชนเขามีการประชุมกันจริงแต่ไม่ใช่วันที่ ๒๓ แล้วก็เกี่ยวข้องกับผมด้วย แล้วในหนังสือพิมพ์ *สยามนิคร* วันที่ ๒๖ ก็ลงข่าวว่า “ปวยบินหนีข่าวปลุกระดมเดินขบวนปลดรัฐบาลรักษาการตั้งตนเป็นนายกฯ” ในนั้นก็ลงข่าวเท่าความไปอย่างเดิมแล้วก็บอกว่า

“พร้อมกับข่าวดังกล่าวปรากฏออกมา ดอกเตอร์ปวย อังภากรณ์ อธิการบดีมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ได้เดินทางไปต่างประเทศอย่างกะทันหัน โดยขอลาหยุดตั้งแต่วันที่ ๒๓ จนถึงวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ โดยได้ออกเดินทางแล้วตั้งแต่วันที่ ๒๓ นี้ โดยมอบให้ศาสตราจารย์เสน่ห์ จามริก เป็นผู้รักษาการแทน แทนที่จะเป็นศาสตราจารย์นงเยาว์ ชัยเสรี เหมือนเช่นเคย” เด็กในธรรมศาสตร์ก็รู้แล้วตั้งแต่ปีหนึ่ง เวลาผมไปไหน อาจารย์เสน่ห์ก็แทนทุกที ถ้าอาจารย์เสน่ห์ไม่อยู่จึงอาจารย์นงเยาว์แทน ถ้าอาจารย์นงเยาว์ อาจารย์เสน่ห์ ผม ไม่อยู่ ก็อาจารย์บรรลือแทน นี่เป็นเรื่องธรรมดาของเรา แต่ก็เอาไปลงเสมือนว่าอาจารย์นงเยาว์ไม่ได้เป็นคอมมิวนิสต์ แต่ว่าอาจารย์เสน่ห์เป็นคอมมิวนิสต์ นักศึกษาคงจำได้ ในวันศุกร์ที่ ๒๓ ก่อนผมออกเดินทางนั้น อมธ. ก็มาหาผม บอกว่าอยากจะทำความเข้าใจกับนักศึกษาทั่ว ๆ ไป เรื่องฟุตบอล การเชียร์ฟุตบอลประเพณีนี้มันไม่มีเรื่องราวอะไรหรอก แล้วผมก็ออกหนังสือให้นักศึกษามาชุมนุมระหว่าง ๑๑.๔๕-๑๒.๔๕ เพื่อให้ชุมนุมเชียร์ ประธานเชียร์ ประธานฟุตบอล และรองอธิการบดีฝ่ายการนักศึกษาได้ชี้แจงให้ฟัง เขาก็ลงข่าวอย่างนี้ “เมื่อวันที่ ๒๓ นี้ ดร. ปวยได้สั่งให้นักศึกษาทุกคนหยุดเรียนเข้าประชุมที่หอประชุมใหญ่ระหว่าง ๑๑-๑๒ นาฬิกา เพื่อทำการชี้แจงว่าในวันแข่งขันฟุตบอลประเพณีจะไม่มีการแปรอักษรเป็นรูปบุคคลทั้งสอง คือ เซ กับ เหมมา ดังกล่าว ซึ่งนักศึกษาส่วนใหญ่ก็รับคำ” ผมก็กลับมาในกรุงเทพฯ ในวันอังคารที่ ๒๗ มาทำงานปรกติ วันอังคารที่ ๒๗ หนังสือพิมพ์ *สยามรัฐ* จับเอาข่าวหนังสือพิมพ์ *สยามนิคร* แล้วก็ลงข่าว “ปวยบินหนีข่าวปลุกระดมเดินขบวนปลดรัฐบาลรักษาการตั้งตนเป็นนายก” quote จากหนังสือพิมพ์ *สยามนิคร* แล้วก็เติมว่า “ยังสงกะสัยบินหนีหรือบินไปตั้งหลักกันแน่ครับ” ลงชื่อว่า ดันเทิม ต่อมาก็มีหนังสือพิมพ์ *ประชาชาติ* ลงข่าวว่ามีรัฐมนตรีบางท่านพูดอย่างเดียวกับหนังสือพิมพ์ *สยามนิคร* พูด และรัฐมนตรีนั้นก็ก็มีหน้าที่ที่จะรักษาความปลอดภัย ความสงบแก่ประเทศชาติ ก็ quote เอา *สยามนิคร* เรื่องนี้จึงเป็นที่หนักใจว่า มูลแห่งความจริงมันไม่มีผู้ใหญ่สามารถที่จะเชื่อหรือไม่เชื่อหรือ แต่แกล้ง quote อย่างใดอย่างหนึ่งก็ได้ อันตรายแก่ประเทศชาติมันจะเกิดขึ้น นี่เป็นเรื่องที่เกี่ยวกับหนังสือพิมพ์ทั้งหลายที่ลงข่าว อาจารย์ ข้าราชการ นักศึกษาบางคนก็ได้อ่าน บางคนก็ไม่ได้อ่าน ไบปลิวก็มีหนังสือพิมพ์ก็มี วิตุยกระจายเสียงก็นำเอาไปถ่ายทอด ผมจึง

ว่าถ้าหากเรื่องที่เกิดความเข้าใจผิดกันเช่นนี้ ถ้าเราไม่ซักซ้อมกันว่าจะอะไรเป็นความจริงเดียวจะเกิดความเข้าใจผิดกันใหญ่ แล้วจะทำให้งานที่เรากำลังจะทำอยู่นี้ คืองานสนับสนุนให้วิชาการของเราเป็นเลิศขึ้น ความสมานฉันท์ในการที่เราจะอยู่ร่วมกันในธรรมศาสตร์ก็จะเกิดความยากลำบากยิ่งขึ้น ด้วยเหตุนี้ ผมจึงเชิญท่านทั้งหลายมาชี้แจง แต่ก่อนที่จะจบในตอนนี้จะชี้แจงไป ผมอยากจะให้ทราบอีกอันหนึ่งว่า ในวันที่ ๒๖ มกราคม เช่นเดียวกัน ก็มีแถลงการณ์อีกฉบับหนึ่งชื่อ “ขบวนการปราบมนุญษัทรพี” ออก ดังนั้นก็ยกประเทศไทยกำลังถูกคอมมิวนิสต์คุกคามมาก ปัจจุบันพรรคคอมมิวนิสต์ได้แทรกซึมไปในพรรคการเมือง ช้ายัดที่จำชื่อแน่ ๆ คือ พรรคสังคมนิยมแห่งประเทศไทย การตั้งตัวบุคคลก็อ้างคนมาฟรี ๆ ว่า คือ อ้างง่าย เขียนง่าย ก็มี นายวิรัช นายก้องเกียรติ นายบุญสนอง นายพิณิจ นายพิจารณ์ นายประเดิม นางสาวลักษณิรายา นายอุดร ทองน้อย นายประยงค์ มูลสาน นายทองใบ ทองเป่าด นายคำสิงห์ ศรีนอก คนที่พวกเรารู้จักก็มี นายทวี หมื่นนิกร นายไธรัตน์ อรุณรังษี ในหน้า ๒ บอกว่า “การแทรกซึมทางพรรคการเมืองนั้น พรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทยได้แทรกทางตัวบุคคล โดยเฉพาะ เช่น หนึ่ง ผ่านคนเชื้อขี้ และสมุหรับใช้คนเชื้อขี้ อึ้งปวยบัญชาการด้านธรรมศาสตร์ คุณพรรคพลังธรรม ยุงทอง และสาขาพรรคพลังใหม่ ซึ่งเป็นแนวร่วมขั้นสูงของพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทย เป็นประธานชมรมเศรษฐกิจธรรม วางแผนบ่อนทำลายของชาติอีกด้วย อึ้งจอห์น ลูกชายคนโตสอนที่มหิดล บัญชาการทางด้านมหิดล คุณพรรคแนวร่วมมหิดลและสาขา ลูกชายอีกคนชื่อไมตรีสอนอยู่ที่จุฬาฯ อึ้งไมตรีบัญชาการทางด้านจุฬาฯ คุณพรรคจุฬา-ประชาชนและสาขา โดยมีเล้าเกรียงกมลเป็นตัวเชิดออกหน้า นายเสน่ห์ จามริก ทาสผู้ซื่อสัตย์ของอึ้งปวยผู้เฒ่า”

ต่อไปเกี่ยวกับเรื่องจิตร ภูมิศักดิ์ ผมไม่อยากพูด นายแพทย์ กระแสร์ ชนะวงศ์ นายธวัช มกรพงศ์ นายผลสม เพชรจรัส อาจารย์เกษร นายขุนทอง อินทรไพ ซึ่งผมไม่รู้จัก แต่เข้าใจว่าเป็นอาจารย์เกษรฯ และนายสมคาค สืบสกุล ในเวลานี้เขากำลังเตรียมตัวเลือกตั้งกันอยู่ เราก็รู้หรือว่ามันต้องมีการสาดโคลนกันอยู่เยอะเท่าที่ดูก็รู้สึกบางพรรคที่มีชื่อเสียงดีหน่อยเขาก็พยายามที่จะจุดให้มีชื่อเสียงเลวลง สำหรับผม อาจารย์เสน่ห์ สำหรับหลายคนก็กล่าวมานี้ ทุกคนก็คงรู้แล้ว ผมได้กล่าวมาหลายครั้งว่า ถ้าหากรัฐธรรมนูญเปิดช่องให้สมัครรับเลือกตั้งเป็น

สส. โดยไม่ต้องสังกัดพรรค ผมจะพิจารณาการสังกัด ในตอนนั้นพูดเมื่อตอนที่ยังไม่ได้เป็นอธิการบดี รัฐธรรมนูญไม่ได้เปิดช่องเพราะฉะนั้นผมก็ไม่ได้สมัคร และการที่เป็นอธิการบดีในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์นี้ก็เลยคิดว่า ถ้างานมันไม่เสร็จที่ในธรรมศาสตร์นี้ เราจะปลีกตัวไปทำอย่างอื่นนั้นไม่ได้ ก็เลยไม่ได้สมัคร ถึงในเวลานี้ก็ไม่ได้คิดเลยว่าจะสมัครรับเลือกตั้ง ผมพูดแทนอาจารย์เสน่ห์ได้เลยว่าก็ไม่ได้คิดที่จะสมัครรับเลือกตั้งแต่ประการใด แต่ก็ถูกจุดเข้าไปสาดโคลน ในประเทศไทยเราขณะนี้ น่าจะคิดว่ามันไม่มีสังคมนิยมเสียแล้วหรือ น่าจะคิดว่าว่ามีใครบ้างที่พูดจริง น่าจะคิดว่าหนังสือพิมพ์รับผิดชอบมากพอสมควรหรือไม่ คือ เมื่อไปได้ข่าวจากใครมา ได้สอบสวนเห็นมีหลักฐานจริงหรือไม่ หรือว่ามีเจตนาที่จะไปร่วมในวงการสาดโคลนกับเขา เหล่านี้เป็นเรื่องที่เราน่าจะคิด เพราะรู้สึกถ้าจะดู ๆ ไปแล้วคำตอบก็จะเป็นที่น่าขำขันใจ แต่อย่างไรก็ตามเราก็น่าจะมั่นคงของเราต่อไป สำหรับตัวผมเองไม่ทราบว่ามีใครได้เคยอ่านคำให้สัมภาษณ์ของผม ตั้งแต่วันที่ ๑๔ ตุลาคมกระทั่งถึงทุกวันนี้ ก็ได้ยืนยันอยู่เสมอว่าไม่ประสงค์จะได้อำนาจทางการเมืองไม่ว่าอะไร นอกจากสภาผู้แทนราษฎร ถ้าหากว่าเป็น ส.ส. ได้โดยไม่ต้องเข้าพรรค ตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ตำแหน่งรัฐมนตรีต่าง ๆ ผมไม่ต้องการทั้งนั้น ในเบื้องปลายแห่งชีวิตการทำงานนี้อาจจะได้เห็นประชาธิปไตย เสรีภาพยืนยงอยู่ นี้ถ้าไปอ่านเรื่องที่ผมไปอภิปรายในสภาที่ดี หรือว่าให้สัมภาษณ์หนังสือพิมพ์ หรือแม้แต่เขียนกิตติ ก็จะเป็นได้ว่าผมพูดคำหนึ่งแล้วไม่มีอีกคำ และนิสัยของผมตั้งแต่แรกเริ่มทำงานรับราชการที่กระทรวงการคลัง เป็นผู้ว่าการธนาคารชาติ เป็นผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ ผมคิดว่าผมไม่เคยโกหกใคร ไม่เคยกล่าวคำเท็จอย่างใดอย่างหนึ่ง เพราะฉะนั้นก็เห็นว่าที่คนทั้งหลายจะให้ honour กันบ้างในเรื่องนี้แต่นั้นก็เป็นเรื่องเกี่ยวกับตัวผมมากเกินไป อยากจะเรียนถามนักศึกษา อาจารย์ ข้าราชการทั้งหลายว่า เคยดูประวัติการทำงานของผมตลอดมาจนถึงวันนี้ เคยอ่านหนังสือที่ผมเขียนไว้บ้างไหมแล้วมีอะไรในหนังสือหรือในประวัติเหล่านั้นที่แสดงให้เห็นว่าผมเป็นคอมมิวนิสต์ มีอาจารย์บางคนบอกว่าอย่างนี้สังคมนิยมเขาก็ไม่เอา บอกว่า ดร. ปวย เป็นเสรีนิยมมากกว่า ถ้าหากว่ายังข้องใจในเรื่องอะไรต่าง ๆ ก็ไปดูที่ผมทำไว้ที่มันสื่อเจตนาจริง ๆ แล้วไปดูที่ผมเขียนเอาไว้ เรื่องเหล่านี้เป็นเรื่องที่น่าจะคิด ผมได้พูดว่าผมอยากจะทำอยู่ในธรรมศาสตร์เพื่อทำงานให้เสร็จ อันนี้ก็



ความจริง งานปฏิรูปธรรมศาสตร์ โครงสร้างต่าง ๆ ขึ้นตอนที่จะมีกัน การที่เราจะขยายสถานที่ออกไปอีกแห่งนั้นผมก็คิดว่าเป็นหน้าที่ของผมในฐานะที่เป็นอธิการบดีน่าจะทำได้ตลอด ไม่ว่าจะไปทำอะไรต่าง ๆ ไม่ว่าจะออกไปเป็น ส.ส. เป็นนายกฯ ผมก็คิดว่าที่ผมทำงานอยู่ในธรรมศาสตร์ ได้รับความร่วมมือจากเพื่อนฝูงอาจารย์ และข้าราชการและนักศึกษาทั้งหลายสิบคนพูดได้ ถ้าผมทิ้งไปในตอนนี้ถึงแม้ว่าจะมีใหญ่ใหญ่สูง ซึ่งไม่ได้มีใหญ่ใหญ่สูงเลยที่จะเป็นนายกรัฐมนตรี พวกอาจารย์ ข้าราชการตุลาการ และนักศึกษาที่เขาเคยช่วย เขาจะนึกว่าอย่างไร หนีไปพึ่งตัวเองเสียมากกว่า หมายความว่าช่วยตัวเองเสียมากกว่า

ไหน ๆ ก็พูดกันในหมู่สถาบันเดียวกันแล้ว ผมก็อยากจะพูดในสิ่งที่ผมไม่เคยพูด นอกจากได้เคยพูดเมื่อมีการประชุมสภามหาวิทยาลัยเมื่อเช้านี้ คือเมื่อสองเดือนก่อนนี้มีข้อเสนอจากอธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญา และมีข้อเสนอมาจากสมาคมเหมืองแร่ทั้งไทยทั้งฝรั่งว่า เวลานี้ประธานคณะมนตรีที่ปรึกษาที่ทำงานอยู่ที่ลอนดอน International Tin Council เขากำลังเลือกกันใหม่ ถ้าผมสนใจและความจริงเขาก็อยากให้ผมไปสมัคร ผมก็บอกกับเขาโดยไม่รีรอว่าตำแหน่งนี้ผมชอบ เพราะว่าผมเล่าเรียนมากับเรื่องตึก ทำงานก็อยู่ในมนตรีที่ปรึกษาครั้งหนึ่ง แล้วก็งานนี้เงินก็เยอะ ๆ กว่าอธิการบดีแน่ ๆ แต่ผมคิดว่าเงินไม่สำคัญ

อยู่ที่ลอนดอน เมียผมก็อยากอยู่ลอนดอนสบายกว่าเพื่อน แต่ผมก็บอกกับเขาว่ารออีกสองปีได้ไหม ถ้ารอได้ให้งานผมเสร็จที่ธรรมศาสตร์เสียก่อนแล้วจึงจะยอมรับ เข้าใจว่าเขาคงจะรอไม่ได้ แต่นั่นแหละที่อยากจะทำงานที่ธรรมศาสตร์นี้ไม่ใช่เพราะเหตุว่ามีเชื้อสายกับธรรมศาสตร์อย่างเดียว งานมันค้างอยู่ต้องทำให้เสร็จงานที่ค้างไม่ใช่งานบงการนักศึกษา ตามนักศึกษาดู ผมเคยบงการไหม มีแต่คอยตั้ง ๆ ห้าม ๆ อยู่เสมอ อมธ. ชุดเก่าอยากจะทำเอาไทยการ์ดเข้ามาประท้วงใน มธ. ผมก็บอกกับเขาว่าคุณไม่ได้เสนอผมแล้วก็ให้เขากลับไป แล้วก็จริง ถ้าเขาเข้ามาในธรรมศาสตร์ เหตุการณ์มันก็ยุ่งมากกว่าที่เป็นอยู่แล้ว นี่ผมไม่ได้พูดแก้ตัว แต่พูดข้อเท็จจริงให้ฟังเพื่อที่จะวินิจฉัยให้ถูกต้อง

มีอีกข้อหนึ่งที่ผมอยากจะเสนอให้คิด คือ รัฐธรรมนูญปัจจุบันนี้ก็ไม่ได้ดีนัก แต่ว่ามีเรื่องคืออยู่มา ๆ ผมเองก็เป็นคนหนึ่งที่ได้ร่วมในการร่างรัฐธรรมนูญนี้ขึ้นมา มีอย่างหรือที่อยู่ที่ดี ๆ นักศึกษาจะเดินไปแล้วก็ปลดนายกฯ ปัจจุบันนี้ ก็เท่ากับไปฉีกรัฐธรรมนูญแล้วก็ไปแต่งตั้งคนขึ้นมาใหม่ มันเป็นไปได้ สิ่งที่ผมทำด้วยมือแล้วลบล้างเท้า ทำไม่ได้แน่ ๆ อย่างไรก็ต้องช่วยป้องกันรัฐธรรมนูญนี้ แต่แก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ เห็นด้วยแต่ว่าจะให้ระบบการปกครองด้วยรัฐธรรมนูญ ด้วยรัฐสภาเปลี่ยนไปนั้นไม่เห็นชอบด้วยเลยไม่ว่าจะเป็นเผด็จการฝ่ายซ้าย

หรือขวา ถ้าไปอ่านจดหมายนายเข้มของผมแล้วก็จะเห็นได้ว่า ต้องการเสรีภาพ ระบบการปกครองของประเทศคอมมิวนิสต์ ให้เสรีภาพในทางเศรษฐกิจก็จริง แต่ไม่ให้เสรีภาพทางการเมือง เพราะฉะนั้นจะเป็นฟาสซิสต์หรือคอมมิวนิสต์ก็เป็นการจัดเสรีภาพนั้น ๆ ผมต้องขออภัยในข้อนี้ว่าให้รักษาเสรีภาพให้ตลอดไป ถึงแม้ว่าจะมีความยุ่งยาก สภาผู้แทนราษฎรจะมีสมาชิกที่เลว ที่ทำความปั่นป่วนยุ่งยากให้แก่เรา ผมก็คิดว่ายังเป็นลักษณะการปกครองที่เลวน้อยกว่าอย่างอื่น ผมอยากจะฝากกับนักศึกษาที่ยังเป็นหนุ่ม ๆ สาว ๆ ในขณะนี้ จงตระหนักถึงเรื่องภัยที่จะเกิดจากการคุกคามเสรีภาพและระบบประชาธิปไตย ขอให้พยายามรักษาเรื่องนี้ เพราะว่าเป็นอันเดียวที่จะทำให้เกิดเสรีภาพในทางเศรษฐกิจ ความยุติธรรมในสังคมได้ ถ้าขาดเสรีภาพแล้ว ความยุติธรรมในสังคมหรือการกระจายอำนาจผมว่าจะสลายไป

สรุปความที่ผมกล่าวนี้ก็คือว่า เมื่อมีใบปลิวกล่าวหา มีหนังสือพิมพ์กล่าวหาอย่างนี้ จุดยืนของผมที่แท้จริงคืออะไร ไม่ต้องการตำแหน่งรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรี หรือแม้แต่ ส.ส. ก็ไม่ต้องการแล้ว ถึงแม้จะแก้รัฐธรรมนูญให้สมัครผู้แทนได้โดยไม่ต้องพรรค ในระหว่างที่เป็นอธิการบดีมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ยังต้องทำงาน เมื่อรับเข้าทำงานแล้วต้องทำให้ตลอดรอดฝั่งไป จะไม่เปลี่ยนอาชีพจนกว่าจะถูกไล่ออก นักศึกษาและอาจารย์คงจะพิจารณาได้ว่าผมเป็นคอมมิวนิสต์หรือไม่ แต่การที่จะพิจารณานั้นนอกจากที่พูดให้ฟังแล้วน่าจะหาหลักฐานในเรื่องประวัติการทำงานและหนังสือที่เขียน แล้วก็ดูว่าอายคนนี้ โทกในชีวิตซุกกักที่หนหรือโทกทุกวัน แล้วก็พิจารณาเอาเองว่าจริงหรือเท็จแค่ไหน ข้อกล่าวหาที่ว่าบงการนักศึกษาไม่ต้องพูดกับนักศึกษาหรือ นักศึกษารู้เองว่าบงการหรือไม่ แล้วใครจะไปบงการนักศึกษา พวกคุณใคร ๆ ก็รู้ว่าบงการไม่ได้หรือบงการยาก เรื่องของลูกชายผมผมไม่จำเป็นต้องกล่าว แต่น่าเสียดายที่การสาดโคลนนี้เปื้อนไปหมดจนกระทั่งคนที่ตั้งใจทำงานในระดับหนุ่ม ๆ สาว ๆ ในระดับกลางคนก็ตี อ้ายผมมันเกือบเสร็จไปแล้ว ชีวิตการทำงานไม่นับ อ้ายคนที่หนุ่ม ๆ สาว ๆ ตั้งใจจะทำประโยชน์ให้แก่ประเทศชาติก็ถูกสาดโคลนไปในทำนองนี้ พวกนักศึกษาที่ไปอยู่ในชนบทไม่ว่าเดี๋ยวนี้ใครจะทำงานพัฒนาชนบทกลายเป็นคอมมิวนิสต์ ในโครงการศูนย์บัณฑิตอาสาสมัครเราก็เคยประสบ ในโครงการแม่กลองเราก็เคยประสบปัญหาเหล่านี้ มันไม่น่าจะเป็นเรื่องนี้นี่เป็นเรื่องที่ ๑

เรื่องที่ ๒ ที่ผมจะพูดถึงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของผมว่าทำไมจึงได้ไปเมืองนอกบ่อย ๆ เมื่อก่อนที่ผมจะรับเป็นอธิการบดีนั้น ผมได้เป็นกรรมการในโครงการระหว่างประเทศหลายประเทศหลายอย่าง เป็นกรรมการ trustee ใน Asian Institute of Technology ซึ่งอยู่ที่รังสิต นั่นก็ไม่สำคัญในการที่จะไปเมืองนอก เป็นกรรมการใน Asian Institute of Management ซึ่งอยู่ที่ฟิลิปปินส์, มะนิลา และก็เป็นที่กรรมการ trustee ของ International Council for Educational Development อันนี้ AIM เป็นสถาบันการศึกษาชั้นสอง สอนผู้บริหาร อบรมผู้บริหารให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ส่วน ICED นั้นก็เป็นสถาบันที่ศึกษาเรื่องต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย และของการศึกษาชั้นมัธยม เพื่อที่จะได้นำไปปรับปรุง สำหรับ AIM อาจารย์ในมหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์คณะพาณิชยฯ ก็ได้เคยไปรับการอบรมมา ผมก็คาดว่าถ้าหากผมเป็น trustee อยู่ นั่นผมจะได้เป็นสื่อกลางระหว่างมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์กับสถาบันนี้ ก็เลยรับตำแหน่งนี้ต่อมา แต่ว่าสำหรับ AIM นี้ผมได้ให้ notice ไว้แล้วว่าเนื่องจากผมมีการประชุมมากมายนักในต่างประเทศและงานของอธิการบดีก็มีอยู่ เพราะฉะนั้นใครจะให้เขาหาคนแทน และถ้าได้คนแทนมาจากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ก็จะดี แต่เราจะไปพูดกับเขาอย่างนั้นไม่ได้ ก็ต้องให้เขาเลือกเอาเอง สำหรับ ICED เป็นวงการเกี่ยวกับนักการศึกษาที่สำคัญ ๆ ทั่วโลก ถ้าตราบใดผมยังเป็นอธิการบดีมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และผมมองออกไปข้างนอกเพื่อที่จะดูว่าต่างประเทศเขาทำอย่างไร และการปฏิรูปการศึกษาเขาทำกันอย่างไร ตราบใดที่ผมคิดว่าผมจะทำประโยชน์ให้ได้ ผมก็ยังคงที่จะเป็น trustee ของเขาอยู่ เมื่อก่อนผมจะเป็นอธิการบดี เมื่อเป็นอธิการบดีแล้วก็มองการณ์หนึ่งซึ่งเราสมัครเป็นสมาชิกกับเขาในนามของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ก็คือ International Association of Universities คือ สมาคมระหว่างประเทศของมหาวิทยาลัย ซึ่งมีการประชุมทำปีต่อหนึ่งครั้ง คราวที่แล้วก็ประชุมในเดือนสิงหาคม ในมอสโก ในตอนที่เกิดเรื่องอันนี้ก็คิดว่าน่าจะไปประชุมกับเขา เมื่อเร็ว ๆ นี้ก็มีเรื่องสองเรื่องที่เขาชวนให้ผมไปประชุมกับเขาและเป็น trustee เรื่องที่ ๑ องค์การที่ ๑ ซึ่งผมจะไปคืนนี้ก็คือ International Food Policy Research Institute คือสถาบันวิจัยระหว่างประเทศว่าด้วยเรื่องอาหาร สถาบันนี้เพื่อนฝูงชักจูงให้เป็น trustee ผมก็ขังใจดูผลสุดท้ายก็รับเขา เพราะเหตุใด เพราะเหตุว่าเป็นโอกาสที่

อาจารย์หนุ่ม ๆ สาว ๆ ในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์จะได้ไปทำวิจัยกับเขา เพราะเหตุว่าเขามีนโยบายที่จะจ้างอาจารย์ไปสองปีสามปีบ้าง โดยไม่ขาดจากตำแหน่งอาจารย์ ไปแล้วก็กลับมาอีกอันหนึ่งก็คือ East West Centre ที่สววย เขาเปลี่ยนกฎบัตรของเขาใหม่ เปิดโอกาสให้มีกรรมการสภามหาวิทยาลัยของเขาเป็นอาจารย์ที่ไม่ใช่เป็นคนอเมริกันห้าคน ผมเองก็รู้สึกว่าการมันมาก ทีแรกไม่อยากจะรับเขา ก็บ่ายเบี่ยงอยู่ แต่ผลสุดท้ายก็มานึกว่าก็จะเป็นประโยชน์ เพราะเหตุว่าอาจารย์ของเราที่ไม่ได้ไปกับ East West Centre ก็เยอะแยะ แล้วอีกประการหนึ่ง การที่จะมีความสัมพันธ์กับ East West Centre กับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ก็จะได้ง่ายขึ้น ผมพยายามคิดถึงเรื่องธรรมศาสตร์มากที่สุด นักศึกษาบางคนอาจจะไม่รู้ว่าเป็น East West Centre เป็นอะไร เดิมทีเดียวก็เชื่อมอยู่กับมหาวิทยาลัยสววย แต่เดี๋ยวนี้ก็ได้แยกออกมาแล้ว แล้ว EWC นี้ได้รับเงินอุดหนุนจากกระทรวงการต่างประเทศของสหรัฐอเมริกา คนที่เขาเชิญมาเป็น trustee ของเขาที่ไม่ใช่คนต่างประเทศก็มีนายกรัฐมนตรีของป้าบัววิกินี มีอธิการบดีของมหาวิทยาลัยฟิลิปปินส์ มีอธิการบดีของมหาวิทยาลัยยาสาวาลนรุห์ในอินเดียและคนอื่นอีก ผลสุดท้ายผมก็รับเขาซึ่งจะไปประชุมในเดือน ความจริงประชุมกันแล้วในเดือนนี้แต่ผมก็ไม่ได้ไป แล้วก็บอกเขาไว้แล้วว่าถ้าผมไม่ได้ไปเป็นบางคราวก็ดี ผมก็เลยรับเขา แล้วก็พวกอเมริกัน, สภาทูตอเมริกันเขียนมาแสดงความยินดีใน honour อันนี้ ซึ่งความจริงก็ไม่สำคัญเท่าไร เป็นที่น่ายินดีอยู่ว่ากระทรวงการต่างประเทศของอเมริกาในการที่จะมาตั้งหัวหน้าคอมมิวนิสต์ของประเทศไทยเป็น trustee ใน East West Centre ก็เท่ากับว่ามีตาเสียเปล่า หามิแว่วไม่ เรื่องที่ผมไปอังกฤษก็มีเรื่องส่วนตัวอยู่ คือเมียผมอยู่อังกฤษ แต่ไปอังกฤษที่ไรก็พยายามพูดกับมหาวิทยาลัยอื่น ๆ ให้เขาช่วยอาจารย์ของเราไปวิจัยที่มหาวิทยาลัยเขา ส่งอาจารย์ของเขาไปที่นี้ ได้ไปพูดที่มหาวิทยาลัยลอนดอน, เคมบริดจ์, เบอร์มิงแฮม ฯลฯ ก็คงจะไม่มีปัญหา นอกจากนั้นยังไปพูดกับ British Council ว่าการที่จะส่งอาจารย์ไปแลกเปลี่ยนกันนี้อาจต้องจ่ายเงิน เพราะฉะนั้นก็จำเป็นที่จะต้องจ่ายเงิน British Council จะให้เงินได้ไหม เขาก็ไม่ปฏิเสธ แต่ว่าเราจะต้องทำเรื่องเสนอไปเป็นเรื่องเป็นราว ในคราวต่อไปจะไปพูดกับ Ministry of Oversea Development เพื่อว่าถ้าหากเราได้เงินมาจากเขา ช่วยเหลือมาสร้างมหาวิทยาลัยของเราที่รังสิต ก็จะได้เป็นประโยชน์ และ

ก็จะได้ไปพูดที่ U.N. University ไปพูดที่ญี่ปุ่น, ท่ออเมริกา เรื่องเหล่านี้พูดไปแล้วมันก็ไม่จบ แต่ว่าการไปต่างประเทศแต่ละครั้งก็พยายามทำงานของธรรมศาสตร์แต่ละครั้ง แต่ที่นี้อธิการบดีมีหน้าที่ในเรื่องธรรมศาสตร์จริงแล้วก็ควรจะอุทิศเวลาให้แก่ธรรมศาสตร์ที่กรุงเทพฯ จริง แต่วิธีทำงานของผมเป็นแบบนี้ เป็นแบบที่ว่าถ้าหากว่าผมไปต่างประเทศเมื่อครั้งผมเป็นผู้ว่าการธนาคารชาติอยู่ ก็รองผู้ว่าฯ อยู่โยงแล้วก็ทำงานด้วยความรับผิดชอบด้วยความไว้วางใจของผม ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ ที่ในธรรมศาสตร์ก็มีรองอธิการบดีสี่คน ซึ่งผมให้ความไว้วางใจ ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ทั้งสี่คน เพราะฉะนั้นจะไม่ให้ผมออกไปหากินข้างนอกบ้างหรือ เพื่อที่จะได้ทำเรื่องให้ธรรมศาสตร์นี้ โลกนี้มันแคบลง ๆ ก็ต้องทำงานเกี่ยวกับเรื่องเหล่านี้ กลับมาเชื่อมเรื่องนั้นก็เรื่องแรกที่ผมพูดเมื่อที่นี้ วิทยาลัยของคนที่ไปประชุมในองค์การต่างประเทศก็ดี หรือไปประชุมประจำปีในองค์การอะไรก็ดี เขากำหนดกันสามสี่เดือนล่วงหน้า อัยที่ว่า ดร. ป่วยบินกะทันหันไปสิงคโปร์มีหลักฐานให้เห็นได้ชัดทีเดียวว่า ผมนัดกันไว้ตั้งแต่เดือนพฤศจิกายนว่าจะไปในเดือนมกราคม ที่พูดกันสำหรับที่จะไปเดือนนี้ก็ว่าไว้ตั้งแต่เดือนกรกฎาคมปีกลายด้วยซ้ำ

เรื่องที่ ๓ ผมอยากให้นักศึกษา อมจ. ฟังแล้วก็เอาไปคิดเมื่อวันอาทิตย์ที่แล้วมาเด็กถนนพระอาทิตย์มาพบกับเด็กถนนพระจันทร์ที่สนามฟุตบอลธรรมศาสตร์ เล่นหัวกันก็เกิดควักป็นยิงกัน เมื่อวันจันทร์ก็มีเรื่องระเบิดแต่จับตัวคนไม่ได้ สันนิษฐานว่าคงจะขวางระเบิดลงมาจากที่สูง เข้าใจว่าจะเป็นห้องสมุด เมื่อวันพุธก็มีระเบิดอีกหนหนึ่ง คราวนี้อาจารย์เสน่ห์, ยาม, นักศึกษาหลายคนก็ไวพ้อใช้ ขึ้นไปจับผู้ต้องสงสัยได้ เพราะเหตุที่ผู้สงสัยมีอากัปกริยาผิดปกติ พูดผิดปกติ ใส่เสื้อธรรมศาสตร์ แต่ไม่ใช่ นักศึกษาระบบธรรมศาสตร์ ไม่มีบัตรประจำตัว เป็นนักเรียนพาณิชย์-การธนบุรี ก็เลยไปแจ้งความกับตำรวจและให้ตำรวจสอบสวนมีหลักฐานมีพยานเป็นนักศึกษาสองสามคน เรื่องเหล่านี้จึงทำให้ผมนึกว่า เดียวนี้มันไม่ใช่เรื่องที่สาดโคลนกันเสียแล้ว อาจจะเป็นเรื่องที่จะมาก่อความรุนแรงขึ้นทุกที ๆ ทำใหุ้่นวาย อาจจะเป็นเรื่องที่ว่าเราเสรีเงินเกินไปนัก ปลอ่ยให้ใคร ๆ เข้ามาเล่นฟุตบอล ตะกร้อ แล้วก็เมื่อวันก่อนนี้หนังสือพิมพ์ มหาวิทยาลัยหน้าแรก ก็โต๊ะของคณะพาณิชย์บัญญัติดำเนินไปพูดที่มหาวิทยาลัยรามคำแหง และเมื่อเร็ว ๆ นี้คณะเศรษฐศาสตร์ก็มีของมีค่าถูกลักขโมยไปเป็นจำนวนมาก เรื่องอย่างนี้ในการที่ผมเป็นอธิการบดี

รับผิดชอบ รู้สึกไม่สบายใจเป็นอย่างยิ่ง สาเหตุอาจจะมาต่าง ๆ กัน แต่ว่าข้อแก้มีอยู่ข้อเดียว คือ ต้องพยายามป้องกันและแก้ไขเรื่องความปลอดภัยภายในมหาวิทยาลัยนี้ ในไม่ช้าจะมีการแต่งตั้งผู้ที่จะต้องพิจารณาเรื่องนี้ว่าสมควรจะอย่างไรที่จะทำให้มีการป้องกันความเสียหายทางชีวิตร่างกายและทรัพย์สินของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เราปล่อยอย่างนี้ไม่ได้ นับวันจะรุนแรงยิ่งขึ้น สิ่งป้องกันไม่ได้ก็ป้องกันไม่ได้ แต่ที่เราจะต้องพยายามป้องกันให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้

ในการนี้อาจจะต้องมีมาตรการบางอย่างซึ่งนักศึกษาอาจไม่ชอบ ถ้าไม่ชอบบอกมาว่าทำไมถึงไม่ชอบ ถ้าไม่ชอบมาว่ากันจะทำอย่างไรให้การรักษาความปลอดภัยมั่นคงพอสมควร จะทำอะไรเราจะมีการพิจารณากันอย่างรอบคอบ ส่วนเรื่องการขออนุญาตที่จะอยู่ภายในมหาวิทยาลัยในยามวิกาลภายหลัง ๒๒.๓๐ น. นั้น เราก็พูดกันมากแล้ว และผมก็คิดว่าพอผมกลับจากเมืองนอกผมจะพยายามดูอีกครึ่งหนึ่ง แต่ว่าในเวลากลางวันเราจะทำอะไร ของหาย ระเบิดมันระเบิด ปืนมันลั่นในเวลากลางวันด้วย เราจะต้องทำอะไรกัน อันนี้ขอความร่วมมือจากอาจารย์ นักศึกษาจาก อมธ. จากสถานศึกษา และข้าราชการตุลาการ ให้ร่วมมือกันคิดว่าเราจะทำอะไรที่จะแก้ไขปัญหาระบบนี้ไปได้ ผมพูดมามากแล้ว ถ้าหากนักศึกษาท่านใดหรือ อมธ. หรืออาจารย์ มีข้อซักถามอะไรเกี่ยวกับที่ผมว่ามาเมื่อก็นี้ ยังไม่แจ่มแจ้งเราก็พอมีเวลาชี้แจงกันต่อไป

อาจารย์ : ท่านอธิการบดี ผมอยากจะแสดงความคิดเห็นด้วยความเคารพว่า เมื่อพูดถึงสิทธิเสรีภาพแล้ว เมื่อเทียบกับความเสมอภาคแล้ว สิทธิเสรีภาพจะไม่มีประโยชน์เพราะยังไม่มีเสมอภาค สำหรับเรื่องที่ผมจะพูดผมขออนุญาต ที่เราจะต้องการทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดลงไปเพื่อเป็นการโต้ตอบกับสิ่งที่เกิดขึ้น ผมคิดว่าไม่น่าแปลกใจเลยหรือสงสัยเลยในเหตุที่เกิดขึ้นเพราะว่าในอดีตมีคนเป็นจำนวนมากซึ่งต้องได้รับความอยุติธรรมเช่นนี้ที่ต้องสังเวยชีวิตเพื่อความอยุติธรรมอย่างนี้ แม้แต่ผู้ประศาสน์การก็ดี ไม่น่าแปลกใจเลย นอกจากเราจะคิดว่าตัวเราเองนั้นสูงเกินไปกว่าที่คนอื่นจะมาแตะต้องยุ่งเกี่ยวกับ สำหรับนักศึกษาในฐานะที่ผมเป็นผู้มีหน้าที่ให้ความรู้คุณหนึ่ง ไม่ว่าท่านจะเข้ามาในมหาวิทยาลัยด้วยเหตุผลใด ผมคิดว่าในสังคมปัจจุบันนั้นท่านอย่าหวังเลยว่าจะมีใครหยิบยื่นความยุติธรรมให้ท่าน นอกเหนือ

จากท่านจะต้องไปหาเองและพยายามสร้างมันขึ้น

อาจารย์ป่วย : ผมจะไม่เถียงกับอาจารย์เรื่องสิทธิเสรีภาพ หรือเสมอภาค แต่อยากจะทำให้เห็นว่าถ้าไม่มีสิทธิเสรีภาพมันจะไม่มีเสมอภาค สำหรับเรื่องที่เกิดขึ้นนี้ความจริงก็ไม่ได้ประหลาดใจ การที่เราเรียกประชุมพวกเรานี้ก็อย่างที่ผมได้เรียนไว้แล้วว่า เพื่อที่จะทำความเข้าใจซึ่งกันและกัน ถ้าใครยังมีข้อสงสัยว่าสิ่งที่เราได้ทำมานี้ไม่ถูกไม่ต้อง ก็จะได้มีข้อเสนอขึ้นมา ผมเห็นด้วยกับอาจารย์ที่ว่าไม่ว่าใคร ๆ ทั้งนั้นมันก็ไม่เห็นการป้ายสี นี่เป็นเรื่องจริง

อมธ. : ท่านอธิการบดีที่เคารพ จากกรที่ได้รับฟังท่านอธิการบดีพูดถึงปัญหาต่าง ๆ ที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ของเราประสบอยู่นั้น ในความเห็นของผมผมมีความเห็นอยู่ว่า

ข้อแรกนั้น บุคคลที่ได้พยายามออกแถลงการณ์หรือพยายามที่จะทำลายภาพพจน์อะไรต่าง ๆ สิ่งแรกที่เราพอจะสรุปได้แน่นอนว่าบุคคลเหล่านี้ไม่มีเจตนาดีต่อมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ของเราอย่างแน่นอน ซึ่งเจตนาของบุคคลเหล่านี้จะเป็นอย่างไรนั้นผมคิดว่าเพื่อน ๆ นักศึกษาระบบศาสตร์หลาย ๆ ท่านตลอดจนท่านอาจารย์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งท่านอาจารย์ป่วยซึ่งเป็นอธิการบดีของเราก็คงจะทราบดีว่าบุคคลเหล่านี้มีเจตนาอย่างไร แต่สิ่งที่ผมอยากให้เพื่อนนักศึกษาทุกท่านได้มาร่วมกันพิจารณาและอภิปรายในวันนี้ หรือจะเป็นวันต่อ ๆ ไปก็ได้ นั่นก็คือว่าเราในฐานะที่เป็นลูกธรรมศาสตร์คนหนึ่งจะมีมาตรการอย่างไรในการที่จะป้องกันไม่ให้เกิดการกล่าวร้ายป้ายสี การสาดโคลนตลอดจนสิ่งอื่น ๆ ที่จะตามมามันจะทำให้มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ของเราต้องแปดเปื้อน โดยเฉพาะอย่างยิ่งท่านอธิการบดีซึ่งเป็นเป้านิ่งซึ่งให้เขาโจมตีได้อย่างง่ายดาย ผมคิดว่าเพื่อนนักศึกษาระบบศาสตร์ส่วนใหญ่ก็เข้าใจและคิดว่าทุก ๆ คนก็จะทราบถึงความในใจต่าง ๆ ของท่านอธิการบดีอย่างแน่นอนและอย่างน้อย ๆ เสียงหนึ่งของผมซึ่งผมเชื่อว่าเพื่อน ๆ ธรรมศาสตร์อีกหลายคน หลายร้อยหลายพันคน หรือที่จบไปแล้วไม่รู้กี่รุ่น เสียงเหล่านี้ยังคงยืนหยัดที่จะอยู่เคียงข้างกับท่านอธิการบดีในการที่จะต่อสู้เพื่อความเป็นธรรมในสังคมอย่างแน่นอนครับ

สำหรับประเด็นที่มีปัญหาตามมา นั่นก็คือเรื่องหนังสือพิมพ์ *สยามมิตร* สำหรับหนังสือพิมพ์ *สยามมิตร* นี้ ผมเองในฐานะที่เป็น

รองนายก อมร. ฝ่ายเศรษฐกิจและการเมือง ซึ่งมีโอกาสติดตามข้อมูลและข่าวสารต่าง ๆ มากกว่าคนอื่นเป็นพิเศษ ผมมีสิ่งหนึ่ง ที่อยากจะเรียนเสนอท่านอธิการบดีและเพื่อนนักศึกษาทุกท่าน นั่นก็คือว่าเบื้องหลังของหนังสือพิมพ์ *สยามมิตร* ฉบับนี้เป็นอย่างไร เบื้องหลังของหนังสือพิมพ์ *สยามมิตร* มีกลุ่มบุคคลกลุ่มหนึ่ง เป็นผู้หนุนหลังอยู่ กลุ่มบุคคลกลุ่มนี้เป็นนายทหารชั้นผู้ใหญ่ และมีส่วนพัวพันและผลประโยชน์ต่าง ๆ ผูกพันอยู่กับเรื่องไทย การ์ด เรื่องฐานทัพ ตลอดจนเรื่องอื่น ๆ ในวงการทหารอย่างมาก บุคคลผู้นี้ผมยังไม่อยากจะเอ่ยชื่อว่าเป็นใคร แต่ว่าหลาย ๆ คนที่ได้ติดตามเรื่องไทยการ์ดหรือเรื่องอื่น ๆ ก็แล้วแต่คงจะทราบดี ว่ามีนายทหารชั้นผู้ใหญ่อยู่คนหนึ่งซึ่งเป็นเสนาธิการทางทหาร ในอดีตก็เคยเป็นผู้บัญชาการทหารสูงสุดส่วนหน้าด้วย มีส่วน พัวพันอยู่ในหนังสือพิมพ์ฉบับนี้ ซึ่งแน่นอนว่าถ้าหากเขาตั้ง หนังสือพิมพ์ขึ้นมาด้วยวัตถุประสงค์ที่จะปกป้องผลประโยชน์ ของเขาแล้ว เมื่อมีใครไปกระทบกระทั่งผลประโยชน์ของเขา แล้วเขาก็จะสำแดงออกมาด้วยการใช้เครื่องมือเหล่านี้ ซึ่งผมคิดว่า ท่านอาจารย์ปวย ในฐานที่ท่านยืนหยัดในการต่อสู้เพื่อความ เป็นธรรมมาตลอดตั้งแต่สมัยที่พวกผมยังไม่เกิดเสียด้วยซ้ำไป คงจะยืนหยัดอยู่ต่อไป ไม่ว่าหนังสือพิมพ์อย่าง *สยามมิตร* จะ ออกมาชกที่ร้อยก็พันฉบับก็แล้วแต่ และยังมีอีกสิ่งหนึ่งที่ผมอยาก จะเรียนปรึกษา กับเพื่อนนักศึกษาทุกท่าน ตลอดจนอยากจะ เสนอแนะให้ผู้บริหารมหาวิทยาลัย คือเรื่องการปรับปรุงโครงสร้าง มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ในเรื่องนี้นั้นสิ่งที่ทางฝ่ายตรงข้าม ต้องการมากก็คือพยายามที่จะหยุดยั้งหรือพยายามที่จะไม่ให้ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ได้เปลี่ยนแปลงโครงสร้างของมหา- วิทยาลัยของเรา ซึ่งในจุดนี้นั้นทางฝ่ายโน้นเขาได้คิดอย่างแน่นอน แล้วว่า ถ้าหากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์มีการเปลี่ยนแปลง โครงสร้างมหาวิทยาลัยได้สำเร็จเป็นแห่งแรกเมื่อใดแล้ว นั้น หมายความว่าโครงสร้างมหาวิทยาลัยอื่น ๆ อีก ๑๐ แห่งใน ประเทศไทยเราจะต้องมีการเปลี่ยนแปลงไปด้วยเช่นเดียวกัน ซึ่งนั่นก็หมายความว่าระบบสภามหาวิทยาลัยซึ่งได้ใช้กันมาตั้งแต่ สมัยที่พระราชวังนครหลวงอยู่ก็ต้องยุติลงไป ระบบสภามหา- วิทยาลัยเก่า ๆ ซึ่งทำให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ขึ้นมาในมหาวิทยาลัย ต่าง ๆ นับครั้งไม่ถ้วน ไม่ว่าจะที่มหาวิทยาลัยขอนแก่น, มหิดล ที่ผ่านมาเร็ว ๆ นี้ สิ่งเหล่านี้จะต้องถูกขจัดออกไปจนหมดสิ้น ถ้าหากมีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างมหาวิทยาลัยใหม่ เพราะ

ฉะนั้นในฐานะที่ผมเป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์คนหนึ่ง ขอยืนยันกับท่านอธิการบดีว่า เราทุกคนจะต้องร่วมกันในการที่ จะเปลี่ยนแปลงโครงสร้างมหาวิทยาลัยครั้งนี้ให้สำเร็จให้จงได้ ไม่ว่าจะจะมีใครมาขัดขวางอย่างหนึ่งอย่างใดก็แล้วแต่ ถ้าเพื่อน นักศึกษาธรรมศาสตร์ส่วนใหญ่เห็นด้วยขอความกรุณาตบมือ อีกครั้งหนึ่ง

สำหรับประเด็นสุดท้ายที่ผมอยากจะพูดถึง นั่นก็คือ เรื่อง มาตรการที่เราจะรักษาความปลอดภัยในมหาวิทยาลัยของเรา ซึ่งเพื่อนธรรมศาสตร์ถือว่าท่านอาจารย์บางท่านอาจจะเกิด ความรู้สึกเข้าใจไปในทำนองว่ามีนักศึกษาบางกลุ่มหรือพวกที่ทำ กิจกรรมต่าง ๆ ไม่อยากให้มีมาตรการรักษาความปลอดภัย หรือไม่อยากให้มีการจำกัดเวลาต่าง ๆ ขึ้นมา ซึ่งประเด็นนี้อาจ จะเป็นประเด็นหนึ่งที่นักศึกษาขัดแย้งกับท่านอาจารย์ปวย แต่ผม ในฐานะที่เป็นคนทำกิจกรรมคนหนึ่งอยากจะเรียนเสนอให้ท่าน อาจารย์ได้เข้าใจในประเด็นนี้ว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ที่ทำกิจกรรม ไม่ได้มีเจตนาหรือต้องการที่จะขัดแย้งกับอาจารย์ในประเด็นนี้ เพียงแต่ว่ามีบางกลุ่มที่เขายกอยากจะให้ท่านอาจารย์พิจารณา เท่านั้นเอง ซึ่งในเรื่องนี้ท่านอาจารย์ปวยคงจะเข้าใจในการที่จะ ต้องทำกิจกรรมอะไรกันในตอนกลางคืน แต่ส่วนใหญ่ักศึกษา ทั้งหมดต้องการที่จะให้มีมาตรการรักษาความปลอดภัยในมหา- วิทยาลัยของเรา ไม่อยากให้มีเรื่องราวต่าง ๆ เกิดขึ้นในมหา- วิทยาลัยของเราเช่นเดียวกับท่านอธิการบดีและท่านอาจารย์คนอื่น ๆ เพราะฉะนั้นในสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ ผมคิดว่าเป็นสิ่งที่เรานักศึกษา ธรรมศาสตร์ทุกคน ตลอดจนอาจารย์ ข้าราชการ หรือแม้ กระทั่งศิษย์เก่าที่ได้จบไปแล้วมีสิ่งร่วมกันอยู่อย่างหนึ่งในหัวใจ ของเราทุกคน นั่นก็คือ การที่เราจะปรับปรุงมหาวิทยาลัยธรรม- ศาสตร์ของเราให้เจริญก้าวหน้า ทั้งนี้เพื่อที่จะได้เป็นส่วนหนึ่ง ในการที่จะช่วยเหลือพัฒนาประเทศของเราให้เจริญก้าวหน้าต่อไป ในวันนี้สิ่งที่ผมจะฝากให้ผู้บริหารมหาวิทยาลัยก็คือว่า “ยืนหยัด ต่อสู้ นั่นคือชัยชนะ”

อาจารย์ปวย : ผมรู้สึกว่ามีบางคนอาจจะเอาเรื่องที่เรารู้กันในวันนี้เอาไปคิด และถ้าเกิดความคิดขึ้นมา มีอะไร ผมอยากรับ ความคิดเห็นต่าง ๆ ตามระบบประชาธิปไตย □

ธวัชชัย, ภัทธา ถอดเทป
๔ ก.พ. ๑๙

ที่มา : ห้องสมุดปวย อังภากรณ์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์